

https://cdn.kyivstar.ua/sites/default/files/about/terms_of_telecommunications_ru.pdf?_ga=2.8924021.136218979.1536765735-1900301430.1533410661

3. Vodafone. Політика честного пользования Безлимитным Интернетом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.vodafone.ua/uploads/politika-unlim-ru.pdf>

4. Чирков А.В., Приставка П.О. Методологія безпечної передачі цільових відеоданих з літального апарата в умовах обмеженого часу сеансу зв'язку. Безпека інформації, 1(24), с. 13–16, 2018. doi:10.18372/2225-5036.24.12608.

5. Приставка П. О., Сорокопуд В. І., Чирков А. В. Експериментальний зразок автоматизованої системи пошуку підозрілих об'єктів на відео з безпілотного повітряного судна, Системи озброєння і військова техніка, 2(50), с. 26–32, 2017.

УДК 343.5(043.2)

Гуркова А.В., викладач,
Університет Короля Данила, м. Івано-Франківськ, Україна

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО У КОНТЕКСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА, ЯК НОВЕЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Варто почати з того, що вдосконалення і адаптація українського законодавства до чинних європейських стандартів активно впроваджується протягом останніх років.

Слід відмітити, що питання домашнього насильства не є виключенням. При прийнятті Закону України «Про запобігання домашнього насильства» [1] ряд колізійних та не надто зрозумілих питань населенню були розтлумачено. Так, було збільшене коло суб'єктів, котрі підпадають під відповідальність за домашнє насильство. «Якщо раніше домашнім насильством вважались інциденти у подружжі, то тепер розширюється коло осіб. До нього тепер відносять колишнього чоловіка/дружину, громадянські шлюби (спільне проживання без реєстрації). Розширене коло осіб, яких визнають кривдниками: прийомні батьки, особи, які спільно проживають чи проживали в одній родині, рідні брати, сестри, опікуни й інші родичі – дядько, тітка, племінниці, двоюрідні брати, сестри, двоюрідні дідусі та бабусі», – наголошує Ольга Дунебабіна [2].

Також відповідний закон дав чітке визначення домашньому насильству, під яким на сьогодні варто розглядати домашнє насильство - діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у

родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

Також варто звернути увагу на те, що було здійснено чітке розмежування домашнього насильства на підвиди, а саме фізичне, сексуальне, психологічне та економічне.

Детальніше хотілось би зупинитись саме на психологічному насильстві, його підвидах, його правового розуміння та виявлення. І які ж дії суб'єкта будуть розглядатися, саме як психологічне насильство.

Посилаючись на вищевказаний закон щодо домашнього насилля варто зазначити, що законодавець на перший погляд дає чітке визначення психологічному насиллю та колу діянь, які будуть підпадати під дану категорію домашнього насилля.

Психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

На перший погляд все чітко і зрозуміло. Але варто звернути увагу на те, що у зв'язку із низьким рівнем праворозуміння населення норм закону - дії, котрі б чітко могли підпадати під домашнє психологічне насилля сприймаються постраждалими особами, як побутова сварка, що, як наслідок в подальшому призведе до більш тяжких наслідків, що в першу чергу вплинуть на психологічне здоров'я потерпілої особи.

Так, варто зазначити проблемою психологічного насилля є і той факт, що економічне, сексуальне та фізичне насилля підтвердити чи то довести можна завдяки існуючим матеріальним доказам. Психологічне ж насилля є найбільш «невидимим», тому часто жертви психологічного насилля бояться звернутись у відповідні служби за допомогою, вважаючи, що дані дії не сприймуться працівниками як дійсні.

Чіткі механізми по виявленню психологічного насилля значно б полегшили роботу з відповідними протиправними діями. Існує ряд методичних рекомендацій щодо відповідного питання, але варто зазначити, що статистика і практика говорить про їх нечіткість, розмитість, та як наслідок, недієвість.

Так, за даними Українського інституту соціальних досліджень, лише 27% жінок вважають образи проявом насильства і тільки 32% подібним чином оцінюють приниження. Для 49% жінок насильство – це побої, а 56% вважають насильством зґвалтування [3].

Звісно, відповідні показники не є втішними. Величезна латентність

саме психологічного насилля також залежить від механізмів захисту жертв державою, які на жаль, не є дієвими.

До прикладу, якщо брати до уваги міжнародний досвід, то там захист є дієвим та виправданим. Так у Іспанії використовують браслети з GPS маячком, і працівники поліції можуть моніторити відстань між жертвою і кривдником [2].

У сусідній Польщі існує закон від 2010 року «Про протидію злочинам в сім'ї» який досить схожий із вітчизняним законом. Там чітко прописані заходи протидії та терміни впровадження заходів по боротьбі з психологічним насиллям, які активно діють і позитивно впливають на зменшення домашнього насилля [4].

Саме тому, з огляду на вищевказане можна зробити висновок про те, що новий закон у сфері домашнього насильства дійсно чітко та ґрунтовно описує значення та види домашнього насильства та розширив коло суб'єктів їх здійснення. Попри це дієвість їх впровадження не можна оцінити в повній мірі, адже механізми захисту та їх виявлення є досить хиткими. Саме тому, тільки врахування міжнародного досвіду та чітко вироблені часом державні заходи по виявленню, протидії та захисту жертв психологічного насильства можуть сприяти розвитку даного інституту.

Література

1. Закон України «Про запобігання домашнього насильства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
2. Домашнє насильство: кого і за що карає закон? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/details/29000805.html>
3. Український інститут соціальних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uisr.org.ua/monitoring>
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20051801493>

УДК 343.373(043.2)

Дудоров О.О., д.ю.н., професор,
Луганський державний університет внутрішніх справ
імені Е.О. Дідоренка, м. Сєвєродонецьк, Україна

ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ І ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

1. Стаття 210 Кримінального кодексу України (далі – КК), яка передбачає відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без